# Rodzaje i funkcje analiz ekonomicznych.

Analiza ekonomiczna jest kluczowym narzędziem wspierającym zarządzanie przedsiębiorstwem, a jej podział może być dokonywany według różnych kryteriów. Wyróżniamy kilka głównych kategorii analiz, które różnią się zakresem, metodologią oraz celem. Jednym z podstawowych sposobów klasyfikacji jest podział tradycyjny, który obejmuje analizy roczne, operatywne oraz problemowe. Analizy roczne mają charakter przekrojowy i obejmują pełny rok działalności przedsiębiorstwa, dostarczając ogólnego obrazu jego sytuacji ekonomicznej. Analizy operatywne są natomiast bardziej dynamiczne i skoncentrowane na bieżących działaniach, co pozwala na szybkie reagowanie na zmiany zachodzące w firmie. Z kolei analizy problemowe mają na celu identyfikację oraz rozwiązanie konkretnych trudności, jakie napotyka przedsiębiorstwo w swoim funkcjonowaniu. [W. Brinckem, Analiza działalności gospodarczej, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 1984, s.7]

Podział analiz ekonomicznych można również dokonać ze względu na szczebel organizacyjny, na którym są prowadzone. W tym kontekście wyróżniamy analizy makroekonomiczne oraz mikroekonomiczne. Analizy makroekonomiczne obejmują szeroką perspektywę i dotyczą całej gospodarki lub jej poszczególnych sektorów. Umożliwiają one ocenę wpływu globalnych trendów na działalność przedsiębiorstw. Analizy mikroekonomiczne koncentrują się natomiast na pojedynczych firmach, badając ich kondycję finansową, efektywność operacyjną oraz potencjał wzrostu.

Kolejnym istotnym kryterium klasyfikacji analiz ekonomicznych jest ich szczegółowość. Wyróżniamy analizy ogólne, które dostarczają syntetycznych informacji na temat przedsiębiorstwa, oraz analizy szczegółowe, które badają poszczególne aspekty jego działalności w sposób bardziej

dogłębny. Analizy ogólne są szczególnie przydatne dla kadry zarządzającej, ponieważ pozwalają na szybkie uzyskanie informacji na temat kluczowych wskaźników. Natomiast analizy szczegółowe dostarczają dokładniejszych danych i są często stosowane w celu znalezienia źródeł problemów finansowych lub operacyjnych.

Podział analiz ekonomicznych może również uwzględniać czas, którego dotyczą. W tej kategorii wyróżniamy analizy przyszłościowe i przeszłościowe, roczne oraz kwartalne. Analizy przyszłościowe są niezbędne w procesie planowania strategicznego i obejmują prognozy dotyczące rozwoju przedsiębiorstwa lub rynku. Analizy przeszłościowe koncentrują się na ocenie dotychczasowej działalności, umożliwiając identyfikację błędów oraz wyciąganie wniosków na przyszłość. Analizy roczne dostarczają szerokiego obrazu sytuacji ekonomicznej firmy w danym roku obrotowym, natomiast analizy kwartalne pozwalają na bieżącą kontrolę wyników finansowych i szybsze reagowanie na zmiany.

Ważnym kryterium podziału analiz ekonomicznych jest ich przeznaczenie. W tym kontekście wyróżniamy analizy zewnętrzne oraz wewnętrzne. Analizy zewnętrzne są przeznaczone dla podmiotów spoza przedsiębiorstwa, takich jak inwestorzy, instytucje finansowe czy organy regulacyjne. Ich celem jest dostarczenie rzetelnych informacji na temat sytuacji ekonomicznej firmy. Z kolei analizy wewnętrzne są przygotowywane na potrzeby zarządu oraz działów operacyjnych i służą do podejmowania decyzji strategicznych oraz operacyjnych.

Istotnym aspektem podziału analiz ekonomicznych jest zastosowana metoda badawcza. Wyróżniamy tutaj analizy oparte na metodach agregacji i dekompozycji, odchyleń bezwzględnych i względnych oraz kolejnych podstawień. Metoda agregacji i dekompozycji pozwala na analizę całościowego obrazu działalności przedsiębiorstwa, a następnie jego rozkład na poszczególne elementy składowe. Metoda odchyleń bezwzględnych

i względnych służy do oceny różnic pomiędzy planowanymi a rzeczywistymi wynikami finansowymi. Z kolei metoda kolejnych podstawień pozwala na badanie wpływu poszczególnych czynników na końcowy rezultat ekonomiczny.

Podział analiz ekonomicznych można również przeprowadzić według przedmiotu badań. W tym przypadku wyróżniamy analizy techniczno-ekonomiczne oraz finansowe. Analizy techniczno-ekonomiczne koncentrują się na efektywności wykorzystania zasobów przedsiębiorstwa, procesach produkcyjnych oraz optymalizacji kosztów. Analizy finansowe skupiają się natomiast na wynikach finansowych firmy, płynności, rentowności oraz strukturze kapitału, umożliwiając ocenę jej stabilności ekonomicznej.

Ostatnim kryterium klasyfikacji analiz ekonomicznych jest sposób ich prezentacji. W tym zakresie wyróżniamy analizy tabelaryczne, graficzne oraz opisowe. Analizy tabelaryczne przedstawiają dane w postaci uporządkowanych zestawień liczbowych, co ułatwia ich porównywanie i wyciąganie wniosków. Analizy graficzne wykorzystują wykresy i schematy, które pozwalają na szybkie dostrzeżenie zależności oraz trendów. Z kolei analizy opisowe przedstawiają wyniki w formie tekstowej, co pozwala na bardziej szczegółowe omówienie uzyskanych wyników oraz ich interpretację.

Analiza ekonomiczna jest niezwykle złożonym procesem, który może być klasyfikowany według różnych kryteriów. Każdy z tych podziałów pozwala na lepsze zrozumienie specyfiki danej analizy i dostosowanie jej do konkretnych potrzeb przedsiębiorstwa. Dzięki systematycznemu stosowaniu odpowiednich metod analitycznych firmy mogą skutecznie zarządzać swoimi zasobami, podejmować trafne decyzje strategiczne oraz minimalizować ryzyko związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Analiza fundamentalna związana z działalnością gospodarczą jest określana jako analiza ekonomiczna. Ze względu na jej

przedmiot można wyróżnić dwa główne obszary: analizę makroekonomiczną i mikroekonomiczną oraz analizę finansową i techniczno-ekonomiczną. [Michał Chajęcki, Chalnisja Krzakiewicz, Grażyna Owczarczyk-Szpakowska, Wykorzystanie analizy fundamentalnej do procesu prywatyzacji, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie" 2014, tom XV, zeszyt 11, część II, s. 347]

Analiza makroekonomiczna koncentruje się na badaniu oraz ocenie wielkości ekonomicznych w odniesieniu do całej gospodarki narodowej. Z kolei analiza mikroekonomiczna dotyczy oceny poszczególnych podmiotów gospodarczych, takich jak przedsiębiorstwa, gospodarstwa domowe czy osoby indywidualne. [Ibidem, s. 347]

Analiza finansowa obejmuje wielkości ekonomiczne wyrażone w jednostkach pieniężnych. Ocenie podlega m.in. sytuacja majątkowo-kapitałowa, wyniki finansowe oraz ogólny stan finansowy przedsiębiorstwa. [Ibidem, s. 347]

Analiza techniczno-ekonomiczna bazuje przede wszystkim na wielkościach ekonomicznych wyrażonych w jednostkach rzeczowych lub osobowych, natomiast wartości pieniężne pełnią w niej jedynie funkcję uzupełniającą. [Ibidem, s. 347]

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę pisanie prac - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.